



A) REPÀS DEL CURS

1. Llegeix el text amb atenció i respon les preguntes.

Sentència històrica contra una tabaquera als EUA per intentar enganxar fumadors menors

El fabricant dels mentolats Newport, condemnat a pagar 53 milions d'euros a la família d'una dona negra

IDOIA NOÁIN (NOVA YORK)

Un jurat del comtat de Suffolk (Massachusetts) ha ordenat a Lorillard pagar 53 milions d'euros al fill i a altres hereus de Marie Evans, una dona que va morir el 2002, als 54 anys, de càncer de pulmó després de quatre dècades fumant Newports.

Els Newport són uns cigarrets mentolats extremadament populars entre els negres dels Estats Units. Des d'ahir, dimarts, el seu fabricant, Lorillard, compta amb una sentència històrica en contra seu en què se l'ha considerat culpable de repartir mostres gratis entre nens de comunitats negres.

En un vídeo que va gravar Evans unes setmanes abans de la seva mort i que es va usar en el judici, la dona relata que tenia només 9 anys quan la tabaquera va començar a repartir mostres gratis dels seus cigarros mentolats en una zona d'habitatges de protecció oficial al barri de Roxbury, a Boston.

Evans explica a la cinta que els agafava i els canviava per laminadures, però als 13 anys va començar a fumar-ne. «Ens esperaven quan sortíem de l'escola», rememora en el seu testimoni, en què també reconeix el seu propi error per no haver deixat de fumar, però es va definir com addicta.

a. Qui és Marie Evans i què li va passar l'any 2002?

b. De què han acusat l'empresa Lorillard i quina pena li han imposat?

c. On repartia els cigars, la tabaquera?

d. Quin error reconeix haver comès, Marie Evans? Com s'excusa de l'error?

2. Completa la llista dels elements que intervenen en la comunicació

Emissor - _____ - _____ - codi - _____ - context

a. Fes un esquema que expliqui la relació que es dona entre aquests sis elements quan té lloc un acte de comunicació.

3. Defineix els conceptes següents.

a. lexema: _____

b. morfema: _____

4. Respon les preguntes i posa un exemple de cada tipus.

a. Quina informació aporta un morfema en els noms, adjectius i determinants?

Exemple: _____

b. Quina informació aporta un morfema en els verbs?

Exemple: _____

5. Escriu els sintagmes següents en femení singular, masculí plural i femení plural.

a. el cavall negre: _____

b. el sobirà feliç: _____

c. un artista elegant: _____

d. un orfe ros: _____

6. Omple la taula de determinants amb dos exemples de cada tipus.

article	demonstratiu	possessiu	indefinit	numeral	quantitatiu	interrog./ exclam.

7. Subratlla tots els pronoms que hi hagi en aquestes oracions.

- a. Vés-hi tu, al circ, que sempre t'ha agradat molt més que a mi. Jo em quedaré a casa tota la tarda.
- b. A Venècia, no hi tornarem mai més. En tenim molt mal record, gràcies a vosaltres.
- c. Els teus retoladors? Els vaig deixar sobre la taula, al costat de la llibreta d'ella.
- d. Vostè va dir-me que agafés el llibre i el tornés immediatament a la biblioteca.

8. Completa les afirmacions següents.

- a. Quan vaig començar a estudiar... El temps del verb subratllat és el _____.
- b. Recordo que el meu germà... El verb subratllat està en _____ persona, nombre _____.
- c. La pluja mullava la terra... Mullava està en imperfet del mode indicatiu; el mateix verb en imperfet del mode subjuntiu seria _____.
- d. Teníem és una forma simple; he participat és un forma _____.
- e. Fes els exercicis ara mateix! El verb subratllat està en mode _____.
- f. Ho van decidir a última hora. El verb subratllat és una forma _____.

9. Completa amb a, e, o o u. Si dubtes, pensa en un mot primitiu.

<u>a/e</u>			<u>o/u</u>		
t__ulell	g__lat	cav__ller	enc__lat	end__lci r	m__car
f__rrocarril	esp__rdenya	s__ient	tr__ssejar	s__carem	c__rtesà
n__vada	p__tjada	m__toll s	am__ntegat	esc__dar	rec__rdat

10. Torna a escriure els mots que tenen la *b* o la *v* incorrecta, ara ben escrita.

a. Hauria de comprobar si la roda està rebentada:

b. Estàs segur que la taverna és al costat del pabelló?:

c. Aquell home basc no és cobard sinó espabilat:

d. L'automòvil va bolcar i no van arribar a temps:

11. Classifica les paraules a la taula segons si el so de la *s* és sord o sonor:

ozó, cassola, trànsit, zona, març, sobresalt, príncep, ascens, cançó, alzina,
raça, dansa, quinze, transatlàntic, dotze, resum, creença, cinema, rus, brasa,
defensa, dolç, res, donzella, enfonsar.

essa sorda	essa sonora

12. Separa en síl·labes les paraules següents i subratlla'n la síl·laba tònica:

descarat

desengany

família

futur

endurir

guerra

depenia

tenien

habitació

esperàvem

joguina

il·lusió

13. Completa les afirmacions i posa dos exemples de cada fenomen lingüístic.

a. El contacte entre dues vocals dins una mateixa paraula quan cada vocal és el nucli d'una síl·laba s'anomena _____.

Exemples: _____, _____.

b. El contacte entre una vocal que fa de nucli sil·làbic i una *i* o una *u* que no funcionen com a nuclis sinó com a marges s'anomena _____.

Exemples: _____, _____.

14. Separa els mots en síl·labes i classifica'ls a la taula que els correspongui:

incloure, preciós, matèria, públic, taula, pèrdua, bonic, suar, farmàcia.

Mots aguts	Mots plans	Mots esdrúixols

15. Classifica segons si la paraula té la e o o oberta o tancada: pastor,

lleig, segon, creia, robot, peix, trena, impost, nou, serp, gos, cel.

e oberta	e tancada	o oberta	o tancada

16. Escriu una oració amb cada paraula. Fixa't en l'accent per saber quin és el significat.

sòl □ _____

sol □ _____

més □ _____

mes □ _____

són □ _____

son □ _____

17. Posa tots els accents i les dièresis que falten al text.

El pingui emperador viu en colonies a l'Antartida. Es el mes gran i l'unic que es
reproduceix a la banquisa. Es un ocell, pero no vola, porque te el cos adaptat per
nedar i caminar, de manera que el mes frequent es trobar-lo dins l'aigua.

18. Ordena els mots alfabèticament.

Sèrie A: exiliat, gallina, projecte, cala, armari, senyor, roda, tou, maleta, genoll

Sèrie B: orfebre, òrgan, organitzar, orfenat, orgànic, organigrama, orfeo,
organisme, organitzador, organització

19. Situa les paraules a la taula agrupant els mots en sinònims:

conversar, encolar, adherir, encaminar-se, ascendir, escalar, grimpar, enraonar,
circular, anar, xerrar, enlairar-se, deliberar, unir, dirigir-se, lligar.

1 enganxar	2 pujar	3 parlar	4 marxar

a. Escriu un antònim per a cada grup.

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____

20. Tenint en compte els significats de la paraula *nou*, explica els fenòmens de la polisèmia i l'homonímia.

EL FANTASMA DELS CANTERVILLE

Òscar Wilde



Capítol I

LA FAMÍLIA OTIS ARRIBA A CANTERVILLE

El senyor Otis, diplomàtic dels Estats Units, acabava d'arribar a Anglaterra, procedent del seu país. Venia a comprar el castell de Canterville i a quedar-se a viure una llarga temporada a Anglaterra.

Al senyor Otis li agradaven molt els castells. Quan va decidir comprar el de Canterville, tothom li va advertir que no ho fes, perquè el castell estava encantat. Però el senyor Otis no en va fer cap cas. Li agradava el castell i el gran parc que l'envoltava.

El propietari del castell, Lord Canterville, li va explicar la situació molt clarament: a la casa hi havia un fantasma. Molts avantpassats de la família l'havien vist unes quantes vegades. També l'havia vist el capellà del poble.

Una nit, un esquelet va donar uns copets a l'espatlla a una tia de Lord Canterville, mentre s'estava arreglant per sopar. L'esglai la va fer posar malalta i va estar uns quants anys, abans de refer-se.

Després d'això, cap criat no va voler seguir servint a la casa. Lady Canterville tampoc no va poder dormir-hi més, per culpa dels sorolls que se sentien durant la nit.

Però el senyor Otis s'havia il·lusionat amb el castell i no estava disposat a renunciar-hi. Totes les històries que li explicaven semblaven divertir-lo, més que no pas espantar-lo. El senyor Otis li deia, a Lord Canterville:

— Amèrica és un país modern. Hi podem comprar de tot, excepte fantasmes. Si realment hi ha un fantasma a la casa, podem enviar-lo a Amèrica. Segur que la gent pagarà per veure'l.

Lord Canterville se'l mirà somrient i digué:

— Més val que s'ho cregui que a la casa hi ha realment un fantasma. Viu a casa nostra des de fa tres-cents anys. I es deixa veure quan ha de morir algú, de la família...

El senyor Otis no es va impressionar:

— Això és el mateix que ens passa a nosaltres amb el metges de la família, Lord Canterville. Però no crec que els fantasmes puguin existir, ni tan sols a les famílies angleses més antigues i reconegudes.

— Molt bé —digué Lord Canterville—. Si els fa feliços tenir un fantasma a casa, no hi ha res més a dir. Però recordin el que els he dit.

I va ser així com el senyor Otis comprà la casa. Una setmanes després, arribà la seva família.



La senyora Otis era una dona molt maca, de mitjana edat. Tenia uns ulls i un perfil preciosos. Se la veia saludable, forta i amb una gran vitalitat.

El fill gran, Washington, era alt, ros i força atractiu. Li agradava molt anar a festes on tothom el coneixia perquè ballava molt bé.

Virgínia, la seva germana, tenia quinze anys. Era una joveneta menuda i esvelta, amb grans ulls i una mirada dolça i ingènua. La noia muntava molt bé a cavall.

Els dos germans petites eren bessons. Eren sorollosos, entremaliats i riallers. Sempre semblaven feliços.

La família arribà a l'estació un capvespre de juliol. Van pujar a un cotxe de cavalls que els esperava per dur-los fins al castell, que estava a una distància d'uns deu quilòmetres.

Feia un temps esplèndid. L'aire era càlid i el perfumava l'olor dels pins. Sentien cantar els ocells, i de tant en tant veien algun conill que saltava entre els matolls del costat del camí.

Quan estaven a punt d'arribar a Canterville, el temps va canviar sobtadament. Uns núvols negres van aparèixer al cel, anunciant una tempesta. Deu o dotze ocellots negres passaren volant, arran dels caps de la família Otis. Començaren a caure unes grosses gotes de pluja, que en un moment els van deixar xops.

A la porta de la casa els esperava una vella vestida de negre. Era la senyora Umney, la majordoma.

— Benvinguts al castell de Canterville —va dir.

Els acompanyà fins a la biblioteca, àmplia i espaiosa, amb un gran finestral al fons. Allà tenien el te preparat. Es van treure les jaquetes mullades per la pluja i van seure. Miraven al seu voltant, encuriosits.

De sobte, la senyora Otis s'adonà que, al terra, al costat de la llar de foc, hi havia una taca de color vermell fosc.

— Què és aquella taca de color vermell? —preguntà.

— És una taca de sang —contestà amb veu baixa al senyora Umney.

— Quin horror! —exclamà la senyora Otis—. Em nego a tenir taques de sang al terra de casa. Cal netejar-la immediatament. —

La vella va somriure i va afegir, sempre en veu baixa:

— És la sang de lady Elionor de Canterville. El seu marit, Lord Simon de Canterville, la va assassinar en aquest mateix lloc, l'any 1575. Ell va viure nou anys més, però un dia desaparegué de forma sobtada i misteriosa. Ningú no va trobar mai el seu cos, però el seu fantasma continua en aquesta casa. La taca de sang és famosa. Vénen a veure-la visitants i turistes de tot arreu. Hem intentat netejar-la moltes vegades, però és impossible fer-la desaparèixer.



— I tant que desapareixerà —
exclamà Washington Otis—. Tinc
un llevataques meravellós! És de la
coneguda marca Pinkerton. La
netejarà en un segon. —

I abans que la majordoma pogués
impedir-li-ho, el jove s'havia
agenollat i fregava enèrgicament el
terra amb una barreta que semblava
un pintallavis de color negre.

Un moment després, la taca havia
desaparegut.

— Què us havia dit? —preguntà triomfalment—. No hi ha cap taca que se li
resisteixi, al Pinkerton!

Però tot just acabava de dir aquestes paraules, quan un formidable llampec il·luminà la sala fosca. Un tro eixordador els va fer posar drets a tots. A tots, excepte a la senyora Umney, que es va desmaiar.

— Quin clima més espantós té aquest país! —va dir tranquil·lament Hiram, mentre encenia una cigarreta—. Sempre he pensat que el millor que poden fer els anglesos és emigrar.

— Hiram, estimat, què en podem fer d'una dona que es desmaia? —preguntà la seva dona—.

— Li descomptarem del sou i veuràs com no torna a desmaiar-se.

La senyora Umney tornà en si pocs minuts després. Estava, però, molt agitada.

— Vagin en compte! —digué amb un to molt seriós—. En aquesta casa passarà alguna desgràcia! Jo hi he vist coses terribles, que no m'han deixat dormir durant nits senceres.

El senyor Otis li va somriure amablement:

— Ni la meva dona ni jo tenim por dels fantasmes, senyora Umney.

La majordoma quedà admirada de la valentia dels seus nous amos. Els va benir i els va recordar que feia molts anys que treballava a la casa, sempre pel mateix sou.

— Té raó, senyora Umney. Li augmentarem el sou. S'ho mereix—.

La majordoma els donà les gràcies i es retirà a la seva habitació.

Treballem el vocabulari

1. Associa les paraules de la columna de l'esquerra amb els seus sinònims de la columna de la dreta – entre parèntesis, tens indicada la pàgina on apareixen.

- | | | |
|---------------------|--------------------|------------------------------------|
| a. avantpassats (2) | b. esglai (2) | — molls com una sopa — |
| c. esvelta (3) | | crepuscle, posta de sol — producte |
| d. entremaliats (3) | e. capvespre (3) | de la neteja — prima |
| f. matolls (4) | | — ensordidor |
| g. xops (4) | | — avis, antecessors — espant |
| h. encuriosits (4) | i. llevataques (5) | — arbustos |
| j. eixordador (5) | | — tremendos, trapelles — intrigats |

2. Ara, completa la graella de sota amb les característiques dels membres de la família Otis. Fes servir, per descriure'ls, adjectius qualificatius... Al primer requadre, digues com són o com te' físicament. Al segon, com són de caràcter...

El senyor Hiram Otis	La senyora Otis	En Washington		Els germans bessons

Capítol II

APAREIX LORD SIMON DE CANTERVILLE



La tempesta durà tota la nit.

Al matí, quan la família baixà a esmorzar, la taca de sang havia tornat a aparèixer al terra de la biblioteca.

— És estrany —va haver d'admetre Washington—, el súper netejador no m'havia fallat mai. Deu ser culpa del fantasma. —

La fregà novament amb la barreta negra.

Però l'endemà al matí, tot i haver tancat la biblioteca amb clau, la taca havia tornat a aparèixer.

A partir d'aquell moment, la família començà a interessar-se pel cas. Aquella mateixa nit, tots van poder comprovar que, efectivament, a la casa hi havia un fantasma.

A les onze de la nit, la família se'n va anar al llit. Quan feia una estona que dormien, un soroll estrany despertà el senyor Otis. Era com si algú estigués arrossegant ferros vells. El soroll s'anava apropant. Encengué un llumí per mirar l'hora: era la una.

Escoltà atentament i li semblà sentir unes passes que s'acostaven a la seva habitació. Decidí sortir a veure de què es tractava. Es posà les sabatilles, prengué una ampolleta que guardava al tocador, i obrí a poc a poc la porta de l'habitació.

Allà, al mig del passadís, il·luminat per la lluna, hi havia un home vell amb un aspecte terrorífic. Tenia els ulls vermells com el foc, i portava una llarga cabellera, grisa i despentinada. Vestia una roba passada de moda, bruta i esquinçada. Unes cadenes de ferro pesants li penjaven dels canells i dels turmells.



— Però, home! —exclamà el senyor Otis—, on va amb aquestes cadenes tan rovellades? Tingui, posi'ls aquest oli lubrificant. És de la casa Pinkerton. Dóna excel·lents resultats! Quasi sempre amb una sola aplicació n'hi ha prou. A Amèrica s'utilitza molt. Em plaurà donar-n'hi més quan se li hagi acabat.

El senyor Otis deixà l'oli sobre una tauleta del passadís i se'n tornà al llit.

El fantasma quedà immòbil durant una estona. Estava indignat pel poc respecte amb què l'havia tractat el senyor Otis. Després llançà amb ràbia l'ampolla contra el terra, i es va posar a córrer pel passadís, llançant gemecs que ressonaven per tota la casa. El seu cos desprenia una estranya llum verda. En passar davant l'habitació dels nens, la porta s'obrí i un gran

coixí en va sortir volant, fregant-li el

cap. Això ja va ser massa pel pobre fantasma. Decidí sortir de la casa de la manera més ràpida que tenen els fantasmes: traspasar la paret. La casa quedà altra vegada en silenci.

Un cop a la seva habitació secreta, es va asseure i es recolzà sobre un raig de lluna per calmar-se i reflexionar sobre la situació.

Havia fet de fantasma durant tres-cents anys i mai ningú no li havia faltat al respecte com ho acabava de fer aquella família d'americans. Ell era un fantasma de prestigi i temut a tot el país.

Per recuperar la confiança en ell mateix, va recordar els casos en què havia intervingut i dels quals s'havia parlat més.

Com el de la duquessa que es va desmaiar quan li va posar les dues mans, cadavèriques, sobre les espatlles, mentre ella s'estava arreglant per sopar. O el de les quatre cambreres que van sortir cridant com unes boges, en veure'l entre les cortines fent-los ganyotes. O el del capellà del poble, que va patir dels nervis per sempre més des de la nit en què li va apagar l'espelma d'una bufada, quan tornava de la biblioteca. O el de la senyora Tremouillac, que va estar malalta sis setmanes seguides des que se'l va trobar llegint el seu diari íntim, assegut a la butaca del dormitori.

Durant una bona estona va estar recordant els seus èxits passats.

Quan tornà al present, la burla a què l'havia sotmès la família nord americana li semblà encara més insuportable. De què li havia servit una carrera tan llarga i exitosa? No ho podia tolerar. Es venjaria. Els ensenyaria, a aquells americans, que als fantasmes no se'ls tracta d'aquesta manera.

Durant la resta de la nit va estar reflexionant sobre què faria, l'endemà.

Treballem el vocabulari

3. Associa les paraules de la columna de l'esquerra amb els seus sinònims de la columna de la dreta – n'hi ha dues, però, que no tenen sinònim en català i les has d'aparellar amb el mot en castellà que vol dir el mateix.

k. llumí (7)

l. despentinada (8)

m. esquinçada (8) n.

rovellades (8) o.

gemecs (8)

p. recolzar-se (8)

q. canells (8)

r. turmells (8) s.

cadavèriques (9) t.

ganyotes (9)

— *esquelètiques*

— *oxidades*

— «*munyeques*»

— *escabellada* —

repenjar-se —

carotes

— «*tobillos*»

— *misto*

— *lamentacions*

— *estripada*

Capítol III

UN ALTRE FANTASMA!

L'endemà al matí, a l'hora d'esmorzar, parlaren del fantasma durant una bona estona. El senyor Otis estava molest amb ell perquè havia tirat a terra l'ampolleta d'oli que li havia ofert amb tota la bona intenció.

— No voldria ofendre el fantasma —va dir—.

I mirant els nois afegí:

— És lògic que estigui enfadat. Hem de tenir en compte que fa molts anys que viu en aquesta casa i no està gens bé llençar-li coixins.

Els nens es van posar a riure sorollosament.

— Però si el fantasma no posa oli a les cadenes i segueix fent aquest soroll tan insuportable, les hi haurem de prendre.

Durant la resta de la setmana, no sentiren res més. L'única cosa interessant que passava era la reaparició de la taca de sang al terra de la biblioteca. Cada dia el senyor Otis la netejava i deixava ben tancades portes i finestres.

Però l'endemà la taca tornava a aparèixer.

També van observar que canviava de color. Uns dies era d'un color vermell fosc, d'altres d'un vermell més clar. Un dia fins i tot la van veure d'un color verd lluent.

La família es divertia molt amb aquestes variacions i cada matí corria escales avall per comprovar quin color tenia la taca aquell dia. L'única persona que no reia era la petita Virgínia. Sempre es posava trista en tornar a veure la taca.

El diumenge a la nit, poc després que la família se n'anés a dormir, el fantasma tornà a donar senyals de vida. Havia tingut una nova idea: vestir-se amb una antiga armadura que hi havia a l'entrada del castell.

— Un fantasma vestit amb aquesta armadura, de ben segur que espanta fins i tot els americans més moderns —va pensar.

Començà a posar-se-la, però pesava tant que va perdre l'equilibri. Ell i l'armadura caigueren a terra amb un gran soroll.

Tota la família Otis va fer un bot al llit, i els homes baixaren corrents. Van trobar el fantasma assegut en una cadira, fregant-se els genolls amb una expressió de dolor intens. S'aguantava el cap amb les mans i plorava

desconsoladament.



Els bessons van aprofitar l'ocasió per tirar-li boletes de paper.

El senyor Otis havia agafat la seva pistola i, com a bon californià, cridà:

— Mans enlaire!

En sentir això, el fantasma s'aixecà bruscament llençant un crit salvatge d'ira, i es va desfer com si fos boira.

L'espelma que duia el senyor Otis s'apagà i tot quedà a les fosques.

En arribar al capdamunt de l'escala, el fantasma va reprendre la seva forma. Es girà i va fer esclatar un riure diabòlic, el mateix que tants bons resultats li donava sempre, i que,

segons deien, havia fet tornar blancs, de cop, els cabells de la perruca d'un amic de la família.

El riure ressonà per tota la casa.

Llavors la porta del dormitori s'obrí i la senyora Otis va sortir amb una ampolla a la mà.

— Sembla que no es troba gaire bé, oi? Aquí té aquest xarop especial per a la panxa. És possible que pateixi una indigestió. Amb aquest xarop notará una millora immediata.

El fantasma se la mirà amb ràbia. Decidí convertir-se en un gran gos negre. Aquesta disfressa li donava molt bons resultats. Segons el metge de

la família, va ser aquesta disfressa la que va provocar que un oncle de Lord Canterville quedés afectat d'idiotesa permanent.

Però el soroll d'unes passes infantils que pujaven l'escala va aturar-lo. Es va conformar amb tornar-se fosforescent i, abans que els bessons no l'atrapessin, va desaparèixer ràpidament tornant a llençar un crit llarg i

profund.

El fantasma va refugiar-se a la seva habitació. Estava molt cansat i també molt agitat. Odiava la manca de delicadesa que li mostraven tant els bessons com la senyora Otis. Però sobretot se sentia humiliat per no haver suportat el pes de l'armadura.

Dies després d'aquest fet, el fantasma encara es trobava malament. Només sortia a les nits per refer la taca de sang. Però quan va començar a trobar-se millor decidí, per tercer vegada, tornar a espantar la família.

Fixà la seva reaparició pel divendres 17 d'agost i dedicà bona part del dia a triar la indumentària.

Finalment es decidí per un gran barret, amb l'ala aixecada d'un costat i adornat amb una ploma vermella, un llençol esfilagarsat i un punyal rovellat.

A la nit esclatà una gran tempesta. El vent era tan fort que feia bategar portes i finestres.

Aquell temps afavoria els plans del fantasma. Primer entraria a l'habitació de Washington Otis, li parlaria a cau d'orella per despertar-lo i aleshores li clavaria tres punyalades al coll, al compàs d'una música lenta. Odiava especialment Washington Otis perquè sabia que era ell qui netejava la taca de sang.





Després aniria a l'habitació del matrimoni Otis. Posaria la seva mà viscosa sobre el front de la dona, i li xiuxiuejaria secrets terribles a cau d'orella.

Quant a la petita Virgínia, no tenia res pensat. No l'havia insultat mai, i era tan dolça i bonica... Es limitaria a emetre crits cavernosos des de l'armari i potser a estirar li el cobrellit amb els dits rígids.

Després seria el torn dels bessons.

A ells sí que els donaria una lliçó! Primer s'asseuria sobre el seu pit, i faria que es despertessin amb una sensació d'ofec. Després es posaria dret entre els dos llits, amb l'aspecte d'un cadàver verd i gelat.

Els bessons quedarien paralyzats per la por. Aleshores ell es trauria el llençol i ballaria la seva famosa dansa de l'esquelet al voltant de l'habitació.

A dos quarts d'onze, la família se n'anà al llit. Durant una estona sentí riure i cridar els bessons, però a un quart de dotze tot estava en silenci. El fantasma esperà fins que fossin les dotze, per sortir de l'habitació i posar en marxa el seu pla.

Va traspasar la paret i avançà lliscant com una ombra, amb un somriure maligne i agitant el punyal, a punt per clavar-lo.

En un racó del passadís, a prop ja de l'habitació de Washington, el fantasma es va aturar un instant. Un corrent d'aire li feia onejar els cabells grisos i els llençol se li arrapava al cos en grans plecs. Quan el rellotge tocà un quart d'una, va continuar.

En tombar pel racó del passadís s'aturà, horrotitzat! Dret allà, al mig mateix del passadís, hi havia un fantasma horripilant!

Tenia un gran cap calb i lluent, una cara rodona, grassa i groguenca, i la boca oberta com si somrigués. Una llum vermella li sortia dels ulls i dels llavis. Un llençol llarg, semblant al que duia ell mateix, el cobria completament. Un cartró amb un missatge escrit li penjava del pit.

El fantasma de Canterville no s'aturà a llegir-lo. Estava massa espantat.

Mai no s'havia trobat al davant un altre fantasma. Arrencà a córrer fins arribar a la seva habitació, ensopegant amb el llençol que l'embolicava.

En passar davant el dormitori de Hiram Otis, el punyal li va caure de les mans. Anà a parar justament dins una de les botes que el ministre havia deixat a la porta perquè les hi enllustressin.

En fantasma es tancà a la seva habitació, es llençà sobre el llit i amagà el cap entre els llençols. Va passar així una estona. Finalment reaccionà i es va dir a ell mateix que un Canterville no podia deixar-se vèncer tan fàcilment. Lluitaria fins a la mort.

Decidí que aniria a parlar amb l'altre fantasma quan es fes de dia. Qui sap si podrien fer-se amics. Dos fantasmes valen més que un de sol. Si treballaven conjuntament, potser aconseguirien aterrir els dos bessons.

L'endemà al matí s'aixecà molt aviat i tornà al corredor, mentre la família encara dormia. L'altre fantasma encara hi era, però alguna cosa havia canviat. No tenia foc als ulls, i descansava contra la paret com si es trobés malament.

Se li va apropar i l'agafà per les espatlles. Amb gran esglai va veure com el cap li queia i rodolava per terra. Després va caure tot el cos. Es quedà amb una cortina blanca a les mans. Al terra hi havia una escombra, un ganivet de cuina i una carabassa foradada.

— Què ha passat? On ha anat el fantasma? —es va preguntar—.

Aleshores va veure el cartell amb el missatge.

A la dèbil claror de la matinada, va poder llegir aquestes terribles paraules:

El FANTAMA OTIS

l'únic i autèntic fantasma.

No us fieu de les imitacions!

Tots els altres són falsificats.

Aleshores ho va entendre tot.

L'havien escarnit, humiliat.

Apretà les mandíbules i jurà, segons el ritual dels seus avantpassats, que quan el gall cantés dues vegades, hi hauria sang i morts.

En aquell moment, se sentí el cant d'un gall, procedent d'una masia llunyana.

Va fer una gran rialla i es quedà esperant el segon cant. Però aquell dia el gall no tornà a cantar.

A quarts de vuit arribaren les cambreres i es va veure obligat a tornar al seu refugi. Es posà a repassar els llibres on havia llegit que el gall sempre cantava dues vegades. Cansat i decebut, va retirar-se a descansar en una comfortable caixa de morts.

S'hi va estar fins al vespre.

Treballem el vocabulari

4. Associa les paraules de la columna de l'esquerra amb els seus sinònims de la columna de la dreta – com que aquest capítol és més llarg, també hi ha més paraules...

a. lluent (10)	— roba, vestimenta
b. bot (11)	— burlar-se
c. al capdamunt (11)	— salt
d. xarop (12)	— llefiscosa
e. idiotesa (12)	— decepcionat
f. indumentària (12)	— topar, entrebancar-se
g. esfilagarsat (12) h.	— de molt a prop, a tocar
bategar (13)	— brillant
i. a cau d'orella (13) j.	— dificultat per respirar
viscosa (13)	— agafar-se amb força
k. xiuxiuejar (13)	— netejar, abrillantar —
l. ofec (13)	rodar, donar tombs —
m. lliscar (13)	mormolar, murmurar —
n. onejar (14)	imbecil·litat
o. arrapar-se (14)	— a dalt de tot
p. ensopegar (14)	— que perd els fils
q. enllustrar (14) r.	— agitar-se
aterrorir (14)	— rellicar
s. apropar (15)	— arrissar-se
t. rodolar (15)	— espantar molt
u. escarnir (15)	— acostar
v. decebut (15)	— remei

5. Tot seguit, dibuixa com t'imagines l'habitació secreta on el fantasma corre a amagar-se, en aquest capítol. I no t'oblidis de dibuixar-hi algun moble, butaques, una finestra amb reixes, una porta massissa, un gerro sobre la taula, quadres, etc.

Capítol IV

TOTS CONTRA EL FANTASMA

Durant els cinc dies següents, el fantasma es quedà a la seva habitació. Es trobava dèbil i cansat, i tenia els nervis alterats. Les emocions havien estat massa intenses. Va decidir que no tornaria a posar la taca de sang al terra de la biblioteca.

— Si la família Otis no la vol veure —va pensar—, és indubtable que no se la mereix!—

Pel que fa a les aparicions, la cosa era diferent.

La seva idea era aparèixer al corredor una vegada per setmana i fer crits a través del gran finestral el primer i el tercer divendres de cada mes. No hi havia motiu perquè deixés de fer ho.

Els tres dissabtes següents passejà, com sempre, entre mitjanit i les tres de la matinada. Però no volia que ningú el veiés o el sentís. Es vestia amb una gran capa negra i posava a les cadenes l'oli que li havia donat el senyor Otis. Es treia les botes i caminava tan silenciosament com podia, pels passadissos.

Una nit, mentre la família estava sopant, va anar a l'habitació del senyor Otis i li agafà l'ampolleta. No podia negar-ho: l'oli era realment útil.

Els bessons continuaven fent-li la vida impossible. Penjaven cordes de paret a paret del corredor, o li deixaven objectes a terra, perquè de nit ensopegués.

Una nit relliscà sobre un tauló untat amb greix. La caiguda va ser terrible: anà a parar a baix de tot de l'escala.

Això l'irrità molt i es decidí a fer un nou intent per espantar els bessons.



Es va proposar de visitar els nois la nit següent, amb la disfressa del Comte sense cap, que tants èxits li havia donat. Estava segur que els donaria un espant de mort.



Va passar tres hores arreglant-se, i quedà molt satisfet del resultat.

A un quart d'una va trespasar la paret i avançà silenciosament pel corredor, en direcció a l'habitació dels bessons.

La porta de l'habitació estava entreoberta.

La va obrir del tot, amb violència, per fer una entrada triomfal, i una gran galleda d'aigua freda li va caure al damunt. Al mateix temps va sentir el riure dels bessons. El fantasma sortí corrents. Havia quedat xop de cap a peus.

No va parar fins a trobar-se a la seva habitació.

L'endemà es va trobar molt malament. Tenia un refredat molt fort.

Després d'això, Simon deixà d'espantar la família.

Es passejava silenciosament pels passadissos amb sabatilles i una bufanda al coll, per protegir-se dels corrents d'aire. Duia un petit arcabús per defensar-se dels bessons, i procurava mantenir-se allunyat de tothom.

L'última broma que van fer-li va ser el 19 de setembre.

Aquella nit Simon es dirigia a la biblioteca, vestit de Jonàs el desenterrador, una de les seves disfresses favorites. Volia veure com estava la taca de sang.

Abans d'arribar-hi, dues figures van sortir de la foscor del corredor.

Se li van llençar al damunt i, mentre agitaven els braços com uns bojos, li cridaven *Uuuuuuu!* a l'orella.

Naturalment, el fantasma s'espantà molt, i volgué fugir cap a l'escala. Però allà l'esperava Washington Otis amb una gran regadora. Envoltat d'enemics, va haver de fugir evaporant-se per la xemeneia de l'estufa de ferro. Per sort no estava encesa.

Per fi arribà a la seva habitació, brut, agitat i absolutament desesperat. Se sentia molt infeliç.

Després d'això ningú no el tornà a veure més de nit.

Els bessons el seguien esperant. Posaven closques de nous al terra del passadís per sentir-lo arribar, cosa que molestava tothom. Però el fantasma

no apareixia.

— Oh, pobre home! —deien—. Se sent massa desgraciat per tornar a aparèixer.

El senyor Otis va tornar a treballar en el seu llibre. La senyora Otis organitzà algunes festes a l'estil americà per als seus veïns anglesos. Els nois jugaven a la casa i al jardí, i Virgínia sortia a passejar a cavall amb el jove Duc de Cheshire. Aquest jove s'instal·là a la casa la darrera setmana de vacances.

El senyor Otis va escriure a Lord Canterville per comunicar-li que el fantasma havia desaparegut.

Lord Canterville contestà fent-li saber que la notícia el satisfia extraordinàriament.

Però el senyor Otis s'equivocava. El fantasma encara era a la casa. Estava malalt, però encara no estava disposat a deixar la seva professió de fantasma i encara menys quan es va assabentar que el jove Duc de Cheshire vivia a la casa.

El fantasma coneixia bé la família del noi. Un oncle del jove Duc havia assegurat que aconseguiria jugar a daus amb el fantasma. L'endemà el van trobar a la sala de joc, estès a terra i paralitzat. Des d'aquell dia, les úniques paraules que va poder dir eren: —Doble sis!—

El fantasma decidí que s'apareixeria davant el jove Duc disfressat de *Monjo vampir*. Volia demostrar que no havia perdut influència sobre la família del jove Duc, amb el qual estava emparentat.

Ho deixà tot preparat, però al final no s'atreví a sortir de l'habitació. Estava massa espantat per culpa dels bessons. El jove Duc pogué seguir dormint tranquil·lament a la seva habitació, pensant en la jove Virgínia.



Treballem el vocabulari

5. Associa les paraules de la columna de l'esquerra amb els seus sinònims de la columna de la dreta – com que aquest capítol és més curt, també hi ha menys paraules...

- | | |
|---------------------|-----------------------------|
| a. indubtable (17) | — <i>ajustada</i> |
| b. arcabús (18) c. | — <i>segur, cert</i> |
| entreoberta (18) d. | — <i>fosca, obscuritat</i> |
| fosc (18) | — <i>clofolles</i> |
| e. assabentar (19) | — <i>arma de foc antiga</i> |
| f. closques (19) | — <i>saber</i> |

5. En aquest capítol, lord Simon es disfressa de tres coses, per espantar els Otis. De què es disfressa, cada vegada?

6. Com és que el fantasma ja no fa soroll, quan surt de nit de la seva habitació?

7. Creus que *El fantasma dels Canterville* és una novel·la que vol fer por o més aviat fer riure? Raona la resposta...

Capítol V

VIRGÍNIA ES COMPADEIX DEL FANTASMA



Uns dies després, Virgínia i el jove Duc van sortir a passejar a cavall pels prats. En passar pel costat d'unes mates, el vestit de Virgínia s'hi enganxà i s'esquinçà. La noia va anar a casa a canviar-se'l.

Entrà per l'escala de servei, perquè ningú no la veiés amb el vestit estripat. En passar per davant d'una habitació poc utilitzada, va veure que la porta estava oberta. A dins li va semblar de veure-hi algú.

S'hi acostà i mirà a l'interior de l'habitació. Va quedar molt sorpresa de veure-hi Lord Simon de Canterville!

Estava assegut prop de la finestra, mirant com les primeres fulles de tardor dansaven, emportades pel vent. Tenia el cap recolzat sobre el palmell de la mà, i semblava molt

desgraciat.

La primera intenció de Virgínia va ser la de fugir i tancar-se amb clau a l'habitació.

Però el va veure tan abatut, que canvià d'idea.

Li va fer tanta pena que decidí consolar-lo.

Entrà silenciosament a l'habitació. Ell no se n'adonà fins que Virgínia li parlà:

— Sento com s'han portat amb vostè — va dir—. Però no es preocupi, demà els meus germans tornen a l'escola. Ningú no el molestarà més, si vostè es porta bé i no intenta espantar-nos.



El fantasma quedà sorprès per l'audàcia de Virgínia.

— El que em demana és absurd. Jo sóc un fantasma i tinc l'obligació de passejar de nit, de sacsejar les meves cadenes i de fer crits i gemecs pel forat dels panys. Aquesta és la meva feina, i jo sóc aquí per fer-la.

— No entenc perquè està obligat a fer això. A més, vostè és molt dolent. La senyora Umney ens va dir que havia mort la seva dona.

— Doncs sí, és cert —contestà el fantasma.

— Està molt mal fet, això de matar —continuà Virgínia.

— Oh, això és molt fàcil de dir. La meva dona era insuportable, no sabia planxar i era una pèssima cuinera. Però res d'això té cap interès, ara. Tot va passar fa molt de temps. Tampoc no va estar gens bé que els germans d'ella em deixessin morir de gana.

— El van deixar morir de gana? Oh, senyor fantasma!, vull dir Lord Simon... —va exclamar Virgínia, molt impressionada—. Que té gana? Vol un sandvitx que tinc a la bossa?

— No, gràcies, ara ja no menjo res. Però és molt amable de part seva. Vostè és millor que la resta de la seva horrible, vulgar i agressiva família.

— Prou! —cridà Virgínia, picant amb el peu a terra—. Qui és horrible i vulgar és vostè. I gens honrat. Em va agafar els colors de la caixa de pintures per fer aquella estúpida taca de sang a la biblioteca. Eren els millors colors vermells que tenia. Ara ja no puc dibuixar més postes de sol. Després em va agafar el verd i el groc. Quins em queden? El blau fosc i el blanc! Què puc pintar amb aquests colors? Només dibuixos amb llum de lluna, que no són gens fàcils de fer. No vaig dir res d'això als altres, però estava molt enfadada. I per què de vegades la taca de sang era de color verd? Mai de la vida he vist sang verda!

— D'acord, però què podia fer? —preguntà el fantasma—. Avui dia és molt difícil aconseguir sang de debò. Qui va començar-ho tot va ser el seu germà, amb el seu famós llevataques. És per això que vaig agafar-li els colors. Quin mal hi ha en això? Quant al color, és qüestió de gustos. Els Canterville, per exemple, tenien la sang blava, la més blava que hi ha a Anglaterra. Però vostès, els nordamericans, no hi entenen res.

— Qui no entén res dels americans ni d'Amèrica és vostè. Per què no hi va? El meu pare estaria encantat de pagar-li el bitllet. A Nord Amèrica molta gent pagaria milers de dòlars per tenir un fantasma a la família.

— No, gràcies, no crec que m'agradés viure a Nord Amèrica.

— Per què? Perquè no tenim ruïnes ni antiguitats? Perquè tot és nou i modern? —Virgínia estava molt enfadada—. Perdoni, però me'n vaig a dir-li al meu pare que els doni una altra setmana de festa, als bessos, perquè segueixin turmentant-lo.

— Per favor, no se'n vagi, senyoreta Virgínia —suplicà el fantasma—. Estic tan sol i sóc tan desgraciat... no sé què fer. Voldria dormir, però no puc.

— Quina estupidesa! Vagi-se'n al llit i apagui l'espelma. És molt fàcil, dormir. Fins i tot els nadons poden fer-ho, i no és perquè siguin gaire intel·ligents.



— Fa tres-cents anys que no dormo —va dir el fantasma amb tristesa.

Virgínia va obrir molt els seus ulls preciosos, tota sorpresa. La boqueta li tremolava com els pètals d'una flor.

— Pobre fantasma —va dir suaument—. Se li acostà i li preguntà amb una veu molt dolça:

— No hi ha cap lloc on pugui dormir?

— A l'altra banda del bosc hi ha un jardí —va contestar ell, mirant a la llunyania—. L'herba hi creix alta i espessa. Té unes flors blanques i precioses i un rossinyol hi canta tota la nit. Els arbres antics estenen les branques sobre els que hi dormen.

— M'està parlant del Jardí de la Mort, oi? —preguntà la Virgínia molt fluixet.

— Sí, de la Mort. La Mort deu ser tan bella... Descansar en la terra molla, amb l'herba al damunt, moguda suaument pel vent, envoltat de silenci... sense passat ni futur. Oblidar el temps, tenir pau i quietud per sempre.

Virgínia sentí fred i començà a tremolar.

Llavors el fantasma tornà a parlar i la seva veu era suau com el vent que acaricia les fulles dels arbres.

— Ha llegit mai els versos gravats fa molt temps a la finestra de la biblioteca? —li preguntà.

— Oh, sí, molt sovint —va dir mig plorosa la noia—. Me'ls conec molt bé. Estan escrits amb una lletra molt estranya i són difícils de llegir.

«El dia que una noia rossa

pregui per tu,

el dia que l'ametller sec torni a florir

i que un infant plori per tu,

aleshores la casa

*quedarà tranquil·la i silenciosa,
i la pau tornarà a Canterville.»*

Però no sé què volen dir...

— Doncs volen dir això: que ha de plorar amb mi pels meus pecats, perquè jo no tinc llàgrimes. I ha de resar per la meva ànima, perquè jo no crec en Déu. Llavors, si ha estat bona i amable, vindrà l'Àngel de la Mort i se m'endurà. Veurà criatures horribles en la foscor, i sentirà veus endimoniades, però no li podran fer mal. No poden fer res contra la bondat d'una nena.

Virgínia no contestà, i el fantasma se la va mirar amb preocupació.

De sobte, la noia es redreçà. Tenia la cara molt pàl·lida i una estranya llum als ulls.

— No tinc por —va dir-li al fantasma—. Pregaré perquè pugui morir i perquè trobi la pau.

El fantasma va fer un crit de felicitat. S'aixecà i s'inclinà per fer-li un petó a la mà. Tenia els dits freds com la neu, i els llavis li cremaven com el foc.

Virgínia, agafada de la mà del fantasma, travessà l'habitació. En arribar a l'altre extrem, Simon pronuncià unes estranyes paraules i la paret es va fondre com la boira. Davant d'ells s'obrí una negra caverna. Un vent fred va sortir de la foscor.

— De pressa, de pressa! —cridà el fantasma—, o serà massa tard.

En un segon, la paret es tancà darrera seu i l'habitació quedà buida.

Treballem el vocabulari

9. Associa les paraules de la columna de l'esquerra amb els seus sinònims de la columna de la dreta. Fixa't que ja hi ha algunes paraules que han sortit abans...

- a. mates (21) *diabòliques*
- b. palmell (21) *desfer-se en l'aire*
- c. abatut (21) *agitar, espolsar*
- d. sacsejar (22) *emocionada*

33

- e. postes de sol (22) *horitzó*
- f. nadons (23) *alçar-se, posar-se dret*
- g. llunyania (23) *criatures acabades de néixer* h. plorosa (24) *capvespres*
- i. endimoniades (24) *arbustos, matolls*
- j. redreçar-se (25) *palma de la mà*
- k. fondre's (25) *aixafat, desanimat*

10. En aquest capítol, es parla d'un poema que és una profecia, i que explica quan el fantasma podrà morir i reposar en pau. Com que és ben curtet, apren-te'l de memòria.

Capítol VI
LORD SIMON DE CANTERVILLE
POT REPOSAR

Deu minuts més tard, va sonar l'hora del te. Però Virgínia no aparegué.

De moment, la senyora Otis no es va preocupar. Sabia que la Virgínia sortia al jardí cada vespre a collir flors per posar-les a taula a l'hora de sopar.

Però sonaren les sis i la Virgínia
seguia sense aparèixer.

Tots van començar a preocupar-se.
La mare envià els nois a buscar-la
mentre ella i el marit la buscaven per
la casa.

A dos quarts de set, els nois van
tornar. No havien trobat la Virgínia.

Aleshores el senyor Otis,
Washington i el Duc de Cheshire
muntaren a cavall per anar-la a buscar
pels boscos i camps dels voltants de
Canterville.

Buscaren per tot arreu i
preguntaren a tothom si havien vist la
Virgínia. Però ningú no en sabia res.

Poc abans de mitja nit, van tornar
a casa. Estaven molt preocupats, però
el senyor Otis va dir a tothom que
anessin a dormir una estona.

— Demà al matí tornarem a
buscar-la i faré venir detectius de
Londres.

Quan el rellotge tocà les dotze, es trobaven units al peu de l'escala. De sobte es va sentir un crit, fort i terrible, seguit d'un tro que va fer trontollar la casa. Al replà de l'escala, un tapís es va desprendre de la paret. Al forat que quedà al descobert, va aparèixer la Virgínia.

Estava molt pàl·lida, i duia una capsa a les mans.

Tots van pujar corrents a trobar-la.

La mare la va abraçar, el Duc de Cheshire no parava de fer-li petons, i els bessons reien i ballaven al seu voltant.

— On has estat? —va preguntar el senyor Otis—. T’hem buscat per tot arreu, i la teva mare ha patit molt per tu. No ens tornis a fer mai més aquesta jugada.

— Només has de fer bromes al fantasma! —van dir a crits i rient els dos bessons.

— Virgínia estimada! Gràcies a Déu que t’hem trobat! No ens deixis mai més —li deia la seva mare, mentre besava i acariciava els cabells de la nena, encara tremolosa.

— Pare —va dir la Virgínia—, he estat amb el fantasma. Ara ja és mort. Heu de venir a veure’l. Va ser molt dolent, però estava penedit de tot el que havia fet. Abans de morir, em va donar aquesta capsa de joies precioses.

Tots se la van mirar en silenci. Estaven massa sorpresos per dir ni una paraula. Virgínia els guià a través de la porta secreta.

Van seguir un corredor estret que feia baixada. Els il·luminava una espelma que duia Washington.

Finalment van arribar davant una porta de fusta pesada.

Quan Virgínia la tocà, s’obrí lentament.

Es van trobar dins una habitació petita que només tenia una finestreta.

A terra hi havia un esquelet, encadenat a una anella grossa fixada a la paret. Tenia un plat i una gerra d’aigua al costat, però massa allunyats per poder-hi arribar per més que s’estirés.

La família va comprendre llavors el terrible secret de la mort de Simon de Canterville. Aquella era l’habitació on l’havien deixat morir de gana i de set, encadenat a la paret.

La Virgínia s’agenollà vora l’esquelet, va ajuntar les mans i començà a resar en silenci.

— Ara descansa tranquil·lament —va dir la Virgínia—. He pregat a Déu perquè descansi en pau.

— Mireu tots! —va cridar un dels bessons, que estava mirant per la finestra—. El vell ametller sec ha florit!

— Déu l’ha perdonat —exclamà Virgínia—.

I la cara se li il·luminà amb una claror especial.

— Ets meravellosa —va exclamar el jove Duc.

La va abraçar i li va fer un petó.

Quatre dies més tard, cap a les onze de la nit, un cotxe de cavalls va sortir del castell amb el fèretre de Simon de Canterville, per enterrar-lo al Jardí dels Morts, on ell volia estar.

Lord Canterville va venir expressament de Gal·les, per reunir-se amb la família Otis.

La Virgínia va posar damunt de la tomba de Simon una creu feta amb les flors de l'ametller florit.

En aquell moment, la lluna sortí de darrera un núvol i il·luminà el cementiri amb una llum platejada.

En un bosc proper, un rossinyol començà a cantar. La Virgínia recordà els versos que havia llegit i els ulls se li van omplir de llàgrimes.

L'endemà, abans que Lord Canterville marxés, el senyor Otis li va parlar de la capsa de joies:

— Senyor, aquestes joies li pertanyen, a vostè o a la seva família. Virgínia només demana una cosa: la capsa. Pot quedar-se-la?

— Estimat senyor —contestà Lord Canterville—, la seva filla ha estat una amiga meravellosa per a un membre de la meva família. Sempre li estarem agraïts pel que ha fet. Recordi que vostè va comprar la casa i tot el que hi havia a dins, fins i tot el fantasma! Tot el que li pertanyia a ell, ara és de vostès. La seva filla ha de quedar-se les joies. Quan sigui gran, estarà molt contenta de poder-les

lluir. Un temps després, la Virgínia es casà amb el Duc.

Un dia, van anar al castell de Canterville.

La Virgínia va voler dur un ram de roses a la tomba on era enterrat Lord Simon de Canterville.

Mentre caminaven pel bosc, al capvespre, el Duc va dir-li:

— Virgínia, digue'm una cosa: què va passar quan vas tancar-te amb el fantasma?

— Et prego que no m'ho preguntis, Cecil. No puc dir-t'ho. Pobre Simon! He d'agraciar-li moltes coses. Sí, no riguis, Cecil, és veritat. Em va ajudar a entendre coses de la Vida i de la Mort, i que l'Amor és més fort que tot.

El Duc va besar la seva dona amorosament.

— Estimada, guarda't el secret per tu. L'única cosa que vull és el teu amor.

— Sempre l'has tingut, Cecil —va contestar ella.

— Algun dia els ho explicaràs als nostres fills?

Virgínia no contestà. Només va somriure.

Al Duc li semblà més bonica que mai.

Treballem el vocabulari

11. En aquest últim capítol, hi ha només un parell de paraules per aparellar...
- a. trontollar — *taüt*
 - b. fèretre — *tremolar*
12. Què creus que li va explicar el fantasma, a la Virgínia, abans de morir...?